

Productieprestaties fokstieren in beeld met 305 dagenlijsten van dochters

Kilo's melk, vet en eiwit

Van de belangrijkste stieren bij zwartbont, roodbont, mrij en de overige rassen publiceert Veeteelt opnieuw de 305 dagenproducties van hun dochters. Het gaat om niet-gecorrigeerde lijsten. Als ondergrens geldt een minimum van 75 lijsten per lactatie.

tekst Inge van Drie

Produceren de dochters van een stier als Flevo Genetics Snowman met een fokwaarde van ruim 2500 kg melk nu echt veel meer melk dan de dochters van een gemiddelde stier? En hoe is het verschil in eiwitgehalte tussen de dochters van een stier als Heihoeve Delta Spencer met een fokwaarde van +0,28% eiwit en dochters van een stier met een negatieve eiwitvererving?

Wie nieuwsgierig is naar het antwoord op die vragen, kan naar hartenlust grasduinen in de lijsten met 305 dagenproducties die Veeteelt in dit artikel en op Veeteelt.nl publiceert. Daar staan de ruwe, niet-gecorrigeerde productiecijfers van de dochters van de belangrijkste en populairste stieren. Criterium voor publicatie is een minimum van 75 lijsten per lactatie.

Productieaanleg moeder

De productieprestaties in de melkput of melkrobot vormen het uitgangspunt voor het berekenen van de fokwaarden voor kilogrammen melk, vet en eiwit. In het algemeen geldt dat hoe meer dochters van een bepaalde stier aan de melk zijn, hoe beter de 305 dagencijfers overeenkomen met de fokwaarden. Toch zijn de werkelijke productiecijfers en de fokwaarden niet een op een te vergelijken. Hoe komt dat? Bij het berekenen van fokwaarden letten rekenmeesters ook op de

productieaanleg van de moeder of de gemiddelde melkproductie op een bedrijf. Misschien is een bepaalde stier vooral gebruikt op koeien met een hoge productieaanleg. Of is een andere stier juist bovengemiddeld vaak ingezet op bedrijven met een hoge productie. Het kan een vertekend beeld geven om daar geen rekening mee te houden. Ook letten de rekenmeesters op de leeftijd bij afkalven en het jaar van afkalven.

Een paar voorbeelden laten zien hoe de ruwe, niet-gecorrigeerde productiecijfers zich verhouden tot de fokwaarden (tabel 1). Neem de stieren Big Winner en Woudhoeve 1042 Impuls, beide geboren in 2005. Hun verervingspatroon voor kilogrammen melk verschilt nogal. Impuls vererft +794 kg melk, Big Winner noteert -297 kg melk. Dat is een verschil van bijna 1100 kg melk. In theorie zou de helft daarvan zichtbaar moeten zijn bij de dochters. Een koe krijgt immers de helft van haar genenpakket van haar vader mee. In dit voorbeeld zou dat betekenen dat de dochters van Impuls gemiddeld zo'n 550 kilogram meer melk per lactatie produceren dan de dochters van Big Winner. In de praktijk blijkt dat aardig te kloppen. Als vaars geven de Impulsdochter 7903 kg melk in 305 dagen, terwijl de dochters van Big Winner in hetzelfde tijdsbestek 7306 kg melk noteren.

naam stier	geb. jaar	fokw. kg melk	305 dgn.prod. als vaars (kg m.)
Big Winner	2005	-297	7.306
Impuls	2005	+794	7.903
Jeeves	2003	+480	8.251
Fiction rf	2004	+563	7.760
Creylo	1995	+103	7.019
Camion	2008	+104	7.262

Tabel 1 – Vergelijking van fokwaarden en werkelijke productie bij een aantal stieren

Stieren met een hoger dochtergemiddelde hoeven niet per se een hogere fokwaarde voor melkproductie te hebben. Dat geldt bijvoorbeeld voor de Amerikaanse Ked Outside Jeeves en de Nederlandse RH Fiction rf. De dochters van Jeeves geven als vaars bijna 500 kg melk meer dan de dochters van Fiction. Toch ligt de fokwaarde voor kilogrammen melk van Fiction net iets hoger. Een verklaring zou kunnen zijn dat Jeeves als importstier op een selecte groep bedrijven en koeien is gebruikt met een gemiddeld hoger productieniveau.

Verskil in geboortjaar

Ook verschillen in geboortjaar en in de periode waarin de dochters aan de melk komen kunnen zorgen voor een scheve verhouding tussen fokwaarden en werkelijke productiecijfers. Zo hebben Creyhorst Clor 2 en Camion van de Peul, die in leeftijd dertien jaar verschillen, een vrijwel identieke fokwaarde voor kilogrammen melk. Toch produceren de Camiondochter flink meer melk als vaars dan de Creylovaarsen. Dat kan samenhangen met het verschil in geboortjaar. Toen de Creyloochters aan de melk kwamen, lag de landelijke productie lager dan nu. |

Extra tabellen

In de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl/topcijfers staan meer tabellen

naam/lact.nr.	aantal lact.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
zwartbont						
Delta Atlantic						
1e lijst	5.784	7.625	4,21	3,57	321	272
2e lijst	1.575	9.197	4,18	3,60	384	331
3e lijst	147	9.538	4,28	3,63	408	346
Batenburg G. Stellando rf						
1e lijst	338	8.010	4,23	3,52	339	282
Delta Brilliant cd						
1e lijst	322	8.107	4,28	3,44	347	279
2e lijst	231	9.620	4,25	3,48	409	335
Midwolder Goldmar						
1e lijst	267	7.621	4,34	3,48	331	265
2e lijst	202	8.894	4,42	3,61	393	321
Aurora Jeroen						
1e lijst	212	7.787	4,37	3,56	340	277
2e lijst	178	9.381	4,36	3,60	409	338
Delta Vitality by						
1e lijst	174	7.843	4,12	3,44	323	270
2e lijst	91	9.365	4,12	3,52	386	330
Big Winner						
1e lijst	5.740	7.306	4,37	3,52	319	257
2e lijst	1.052	8.489	4,48	3,59	380	305
3e lijst	366	9.251	4,48	3,58	414	331
4e lijst	187	9.277	4,45	3,52	413	327
5e lijst	116	9.259	4,41	3,46	408	320
Ralma O-Man CF Cricket by						
1e lijst	18.071	7.828	4,06	3,45	318	270
2e lijst	7.269	9.202	4,09	3,51	376	323
3e lijst	1.920	10.149	4,11	3,48	417	353
4e lijst	87	9.474	4,22	3,56	400	337
Delta Bombay						
1e lijst	134	7.671	4,22	3,49	324	268
2e lijst	90	8.630	4,21	3,58	363	309
Vendairy Wonder cv						
1e lijst	468	7.968	4,18	3,44	333	274
2e lijst	204	9.339	4,20	3,50	392	327
Skalsumer Blitz						
1e lijst	180	8.500	4,05	3,38	344	287
2e lijst	117	9.734	4,09	3,45	398	336
roodbont						
Topspeed Kodak						
1e lijst	13.279	7.253	4,44	3,56	322	258
2e lijst	3.591	8.660	4,49	3,60	389	312
3e lijst	226	8.900	4,63	3,60	412	320
Cherokee van de Peul						
1e lijst	217	7.346	4,38	3,58	322	263
2e lijst	156	8.578	4,41	3,65	378	313

naam/lact.nr.	aantal lact.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit
3e lijst	80	9.310	4,45	3,64	414	339
JU Stefan						
1e lijst	155	7.019	4,36	3,59	306	252
2e lijst	128	8.160	4,36	3,64	356	297
3e lijst	106	8.993	4,29	3,56	386	320
4e lijst	76	9.088	4,36	3,53	396	321
Talentino						
1e lijst	2.099	7.242	4,23	3,58	306	259
2e lijst	496	8.273	4,35	3,66	360	303
3e lijst	340	8.834	4,34	3,60	383	318
4e lijst	145	8.909	4,28	3,61	381	322
Delta Fidelity						
1e lijst	35.787	7.682	4,36	3,55	335	273
2e lijst	19.724	8.935	4,40	3,66	393	327
3e lijst	5.235	9.635	4,39	3,62	423	349
4e lijst	98	9.120	4,63	3,71	422	338
Lowlands Franklin						
1e lijst	121	7.132	4,63	3,55	330	253
2e lijst	100	8.442	4,56	3,61	385	305
Etaregge Brooklyn						
1e lijst	205	7.514	4,26	3,53	320	265
2e lijst	146	8.478	4,41	3,67	374	311
HJR Windstar						
1e lijst	318	7.412	4,30	3,55	319	263
2e lijst	241	8.790	4,28	3,58	376	315
3e lijst	140	9.575	4,27	3,56	409	341
mrij						
Goran						
1e lijst	347	5.695	4,50	3,67	256	209
zwartbont import						
Cogent Twist						
1e lijst	228	7.822	4,35	3,48	340	272
Regancrest Alta Iota						
1e lijst	3.370	8.239	4,20	3,42	346	282
2e lijst	1.230	9.656	4,21	3,48	407	336
Cordes-Maid Stonewall						
1e lijst	1.469	7.810	4,19	3,47	327	271
R-E-W Seaver						
1e lijst	1.400	7.833	4,01	3,41	314	267
2e lijst	320	9.552	3,97	3,43	379	328
roodbont import						
Jerudo						
1e lijst	4.945	7.725	4,35	3,50	336	270
2e lijst	2.138	8.989	4,38	3,58	394	322
3e lijst	484	9.704	4,40	3,54	427	344

Tabel 2 – Niet-gecorrigeerde 305 dagenlijsten van dochters van de meestgebruikte stieren in Nederland en Vlaanderen in boekjaar 2014-2015